

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın, **Adalet Bakanı Akın Gürlek** tarafından Anayasanın 98 ve İç Tüzüğü'nün 96. ve 99. Maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Ceylan AKÇA CÜPOLO

Diyarbakır Milletvekili

8 Kasım 1993 tarihinde Diyarbakır Hazro'da gözaltına alındıktan sonra bir daha kendisinden haber alınamayan Ahmet ÇAKICI da zorla kaybettirilenlerdendir. İHD'nin kayıp yakınlarıyla beraber basına yaptığı açıklamasına göre; "Ahmet Çakıcı, Hazro ilçesine bağlı Çitlibahçe Köyü'nde 1956 yılında doğar. Aynı köyde büyüyen Ahmet Çakıcı, geçimini çiftçilik ile sağlar. 1993 yılının Kasım ayı başlarında artık evli ve 7 çocuk babası olan Ahmet Çakıcı, Diyarbakır'a taşınır. Geride kalan eşyalarını almak için 8 Kasım 1993 tarihinde Çitlibahçe Köyü'nde bulunan Ahmet Çakıcı, köye yapılan baskın ile gözaltına alınır. Askerler köyü boşaltarak ateşe verdikten sonra, Ahmet Çakıcı ile birlikte köyden ayrılırlar. Aynı gün, Lice'nin Bağlan Köyü'nü de basan asker ve korucular Çakıcı'nın akrabası Mustafa Engin ile Tahsin Demirbaş adlı köylüyü de gözaltına alır. Görgü tanıklarının anlatımlarına göre, Ahmet Çakıcı gözaltına alınıp getirildiği Diyarbakır'da uzun süre işkence ve kötü muameleye maruz kalır, sonra tekrar Hazro'ya götürülür. Diyarbakır'da Ahmet Çakıcı ile aynı yerde gözaltında tutulan akrabası Mustafa Engin, gözaltı sürecine ilişkin şunları anlatır: " 8 Kasım 1993 günü askerler tarafından köyümüz basıldı. Baskın sırasında hiçbir gerekçe gösterilmeden gözaltına alındım. Daha sonra Lice Jandarma Komutanlığı'na götürüldüm. Bir gece orada tutulduktan sonra, ifadem alındı ve Diyarbakır'a getirildim. Diyarbakır'a getirilir getirilmez sorguya alındım. Sorgu sırasında bana özellikle Ahmet Çakıcı'yı tanıyıp tanımadığım konusunda sorular soruyorlardı. Aradan 7-8 gün geçti. Yanımda birileri vardı. Tabii gözlerim bağlı olduğu için, bu kişilerin kimler olduğunu bilmiyordum. Bizi ikinci kata götürdüler. Biraz bekledikten sonra, biri gözümdeki bandı indirerek, Kürtçe "Mustafa Dayı, gözlerini biraz aç" dedi. Gözlerimi açtığım zaman karşımda Ahmet'i gördüm. Ancak fazla konuşmadık. Sonraki gün bizi Bodrum katına indirerek, hepimize numara verdiler. 16-17 gün boyunca burada hücrelerde tutulduk. O süre boyunca, Ahmet ile aynı yerdeydik. Gözlerim bağlı olduğundan onu göremiyordum, ancak bazen konuşabiliyorduk. Gördüğü işkencelerden dolayı Ahmet'in bir kaburgası kırılmıştı. Sonra beni serbest bıraktılar ve bir daha onu görmedim." 1994 yılının Ocak ayında, Lice ilçesine bağlı Zenge köyünde askerlerce gözaltına alınan Hikmet Aksoy ise gözaltında gördüğü Ahmet Çakıcı'ya dair şunları anlatır: "Korucular tarafından gözaltına alındıktan sonra Hazro Jandarma Komutanlığı'na teslim edildim. 80 gün boyunca bu karakolda tutulduktan sonra, yine Hazro ilçesi Kavaklıboğaz Köyü Karakolu'na götürüldüm. Burada bir hücreye konuldum. Kaldığım hücrenin yan tarafındaki hücrede, Ahmet Çakıcı bulunuyordu. Komşu köylerde ikamet ettiğimiz için kendisini tanıyorum. Konuşma imkânımız çok az oluyordu. Bir ara fırsatını bulup konuşmaya başladık. Bana 80 gün boyunca Diyarbakır'da

tutulduktan sonra Hazro Tabur Komutanlığı'na götürüldüğünü, 3 ay burada tutulduktan sonra da buraya getirildiğini söyledi. Ben, orada tutulduğum süre boyunca yemek almaya çalıştığım zamanlarda, 3 defa Ahmet Çakıcı'yı gördüm. Orada tutulduğumun 16. gününde bir asker hücreme gelerek, beni oradan götüreceklerini söyledi. Ondan sonra Ahmet ile çok kısa bir süre konuşma fırsatımız oldu. Bana, eğer serbest bırakılırsam ailesine orada tutulduğuna dair haber vermemi ve ailesinin bu konuda yetkili mercilere başvurmalarını söylememi istedi. Daha sonra da beni, oradan alıp götürdüler." Ahmet Çakıcı gözaltına alındıktan sonra, ailesi tarafından OHAL Valiliği, Devlet Güvenlik Mahkemesi Başkanlığı ve Hazro Tabur Komutanlığı'na başvurulur. Ancak tanık ifadelerine rağmen yapılan tüm başvurular sonuçsuz kalır. Ahmet Çakıcı'nın gözaltında olduğu kabul edilmez. Bunun üzerine Çakıcı ailesi, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'ne (AİHM) başvuruda bulunur. AİHM, 8 Temmuz 1999 tarihinde Türkiye'yi, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin (AİHS) 2, 3, 5 ve 13. maddelerini ihlal ettiği gerekçesiyle maddi ve manevi tazminat ödemeye mahkûm eder."

Bu bağlamda;

1. Önergede bahsedilen ve zorla kaybettirilenlerin akıbeti ne olmuştur? Cenaze ve/veya mezar yerleri nerededir?
2. Bu olaydaki failler/azmettiriciler/devletle ilişkili paramiliter odaklar açığa çıkarılmış, yargılanmış ve cezalandırılmış mıdır?
3. Kişinin akıbeti ortaya çıkıncaya kadar hukuken kesintisiz bir biçimde işlenmeye devam eden bir suçta, hangi kanun maddesi zamanaşımından bahsederek faili korurken, geride kalanların ömür boyu sürecektir adalet arayışına bir son tarih koyabilir?
4. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin (AİHM) *yaşam hakkı ihlali, etkin soruşturma yürütmemek ve işkence yapmak* suçlarından oybirliğiyle Türkiye'yi mahkûm ettiği dosyalar, söz konusu kararların ardından neden yeniden açılmamış, faillerin/azmettiricilerin/devletle ilişkili paramiliter odakların cezalandırılması için neden somut adımlar atılmamıştır?
5. Kamuoyunda politik faili meçhul dosyalarını da etkin biçimde soruşturması, uluslararası hukuka ve vicdanlara aykırı olarak zamanaşımı gerekçesiyle kapatılan dosyaları yeniden açması umulan Faili Meçhul Suçları Araştırma Daire Başkanlığının yanına faili belli olan suçlar için de Gözaltında Zorla Kaybetme Suçları Araştırma Dairesi kuracak mısınız?